

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

3-117

0782

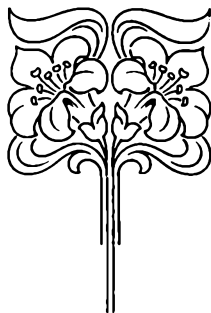

Soro Spare-og Laanekasse

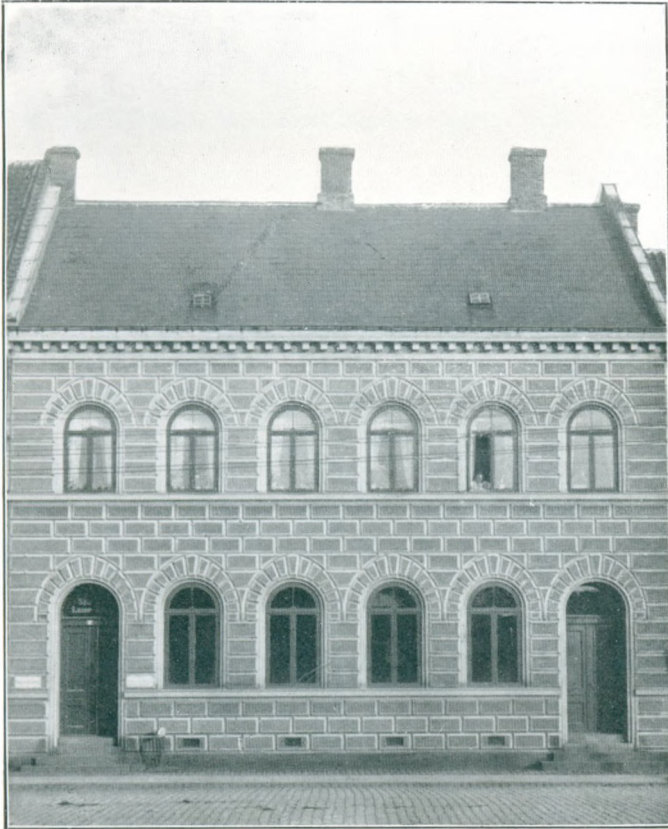
1867-1917.

SORØ
SPARE- OG LAANEKASSE

1867 - 31. OKTOBER - 1917

SORØ
- - F. HAÜSER - -
1917

SPAREKASSENS NUVÆRENDE EJENDOM

FORORD.

Det er ikke store Begivenheder eller store Million-Beløb, der i det følgende skal berettes om; men derimod om et stilfærdigt og dygtigt Arbejde i Sparesagens Tjeneste.

Tid og Forhold egner sig ikke for Afholdelse af Jubilæum, idet enhver i det store og hele kan have nok andet at tænke over; men Sparekassens Bestyrelse har dog i Anledning af Kassens 50-aarige Bestaaen og under Hensyn til, at der ikke tidligere er affattet nogen Oversigt over Sorø Spare- og Laanekassens Virksomhed, forment at burde lade Virksomheden i det angivne Tidsrum nærmere belyse i efterfølgende Skrift, der efter Bestyrelsens Anmodning er udarbejdet af Kassens Bogholder med Assistance af Amtsfuldmægtig Axel V. Nielsen af Sorø, der bl. a. særlig har taget sig af det biografiske.

SPAREKASSENS FØRSTE BESTYRELSE

(øverst Apotheker Glahn, fra venstre til højre Kjøbmand S. Smith og Adjunkt Heiberg, i Midten Professor Rothe, fra venstre til højre Smedemester Rasmussen og Kæmner P. Hansen, nederst Adjunkt Lorenzen).

I.

SPAREKASSENS OPRETTELSE.

I den for Bestyrelsen i 1867 autoriserede Forhandlingsprotokol findes følgende indført:

»I Forbindelse med Haandværkerforeningens Sygekasse har her i Sorø siden 1862 bestaaet en Laanekasse, som imidlertid efter den hele Maade, hvorpaa den fra først af var organiseret, aldrig har gjort synderlig Nytte, ligesom ogsaa dens Medlemsantal bestandig har været aftagende. Denne Omstændighed tilskyndede Haandværkerforeningens Bestyrelse (Adjunkt Heiberg, Maler Holsteen, Snedker C. M. Poulsen, Tømrer Seehusen) til at gjøre Skridt til Oprettelsen af en Spare- og Laanekasse af en mere tidssvarende Indretning og navnlig i Lighed med saadanne, som i den senere Tid ere oprettede flere andre Steder her i Landet.

Efter et Par mindre, forberedende Møder blev paa et større Møde i Borger-skolens Lokale d. 31. Oktober 1867

SORØ SPARE- OG LAANEKASSE

konstitueret med 39 Medlemmer, der tilsammen havde tegnet sig for 49 Indskuds-aktler. Det fremlagte Forslag til Love blev drøftet og med faa Forandringer vedtaget. En Bestyrelse paa 7 Medlemmer blev valgt af de tilstedeværende 33 Medlemmer.

Til Medlemmer af Bestyrelsen valgtes:

Adjunkt Heiberg	32 St.
Professor A. Rothe	24 »
Adjunkt Lorenzen	21 »
Kjøbmand S. Smith	20 »
Kæmner P. Hansen	20 »
Apotheker H. Glahn	18 »
Smedemester Rasmussen	18 » .

Til Suppleanter for Bestyrelsen:

Snedkermester C. M. Poulsen . . 12 St.

Malermester Holsteen 11 »

Til Medlemmer af Kontrolkomiteen:

Amtsfuldægtig Borges 18 St.

Sadelmager Trautner. 12 ».«

»Dernæst samledes den valgte Bestyrelse til et Møde d. 4. Novbr., hvor Professor Rothe valgtes til Formand og enkelte Punkter i Planens Iværksættelse nærmere drøftedes. Men da Professor Rothe i Skrivelse af 5. Novbr. udmeldte sig af Bestyrelsen og samtidig tilbød i det første Halvaarstid at være Kassens Kasserer og Regnskabsfører, valgtes Bestyrelsen i et nyt Møde d. 12. Novbr. Adjunkt Heiberg til Formand og vedtog med Tak at modtage Professor Rothes ovenanførte Tilbud. I samme Møde vedtoges foreløbige »Bestemmelser for Laan« og »Regler for Spareindskud«. Efterat iøvrigt de fornødne Forberedelser vare truffene, begyndte Opkrævningen af de ugentlige Bidrag hos Medlemmerne Mandagen d. 25. Novbr., og Kassererkontoret var første Gang aabent hos Professor Rothe Mandagen d. 2. December 1867«.

MOLBECHS HUS

II.

SPAREKASSENS VIRKSOMHED.

VIRKSOMHEDEN paabegyndtes i det nuværende »Molbechs Hus« ved Sorø Akademi, hvor Professor Rothe da boede; han var jo (jfr. foran) Kassens første Kasserer og Regnskabsfører og havde lovet indtil videre at udføre Sparekassens Forretninger gratis. I 1874 henflyttedes Sparekassens Lokale til Akademiets Ejendom ved Klosterporten (den saakaldte »Trykgergaard«, hvor ogsaa »Sorø Sogns Bibliothek« da havde Plads; nu Akademiets Vaskeribygning); her forblev Sparekassen indtil 1879, hvorom nedenfor.

I Bestyrelsesmødet d. 4. December 1867 oplyste Kassereren, at Kassens Beholdning var 148 *R* 4 *l*, og der forelaa en Laanebegæring paa 150 *R*, men der blev kun bevilget 148 *R*, ligesom det vedtoges foreløbig ikke at modtage Indskud paa over 200 *R* paa een Gang. I den som »Dagbog over Indtægt og Udgift for Kassereren« i Novbr. 67 autoriserede Protokol er første Post ²⁶/₁₁: Indskud for 49 Stkr. Aktier, til 3 *l* = 24 *R* 3 *l*, og samme Dag: Afdrag paa samme 49 Stkr.

Aktier = 64 R^g 4 $\frac{1}{2}$ 8 β . Under $\frac{2}{12}$, er aabnet Spare-Konto Nr. 2 med Indskud 5 R^g, medens Indskud paa Nr. 1 først findes bogført d. $\frac{9}{12}$ med 150 R^g, lydende paa »Sorø Haandværkerforenings Sygekasse«; denne Konto er, uagtet Sygekassen for en Del Aar tilbage er ophævet, fremdeles aaben med indestaaende 1 Kr. 20 Øre, vel nærmest af Opmærksomhed imod Sparekassen.

Aar 1867 sluttede med en Beholdning af 209 R^g 1 $\frac{1}{2}$ 2 β .

„TRYKKERGAARDEN“ VED KLOSTERPORTEN

SORØ SPARE- OG LAANEKASSE.
FRA 26. NOVEMBER 1867—31. DECEMBER 1867.

REGNSKABS-OVERSIGT.

INDTÆGT.		UDGIFT.	
Renter af Udlaan.....	3 R 1 S 8 β	Bestyrelsesudgifter.....	4 R 3 S 8 β
Provision.....	0 - 1 - 10 -	Saldo til Formuekonto.....	37 - 4 - 2 -
Indskud paa 73 Aktier.....	36 - 3 - 0 -		
Kontrabøger.....	2 - 1 - 8 -		
	42 R 1 S 10 β		42 R 1 S 10 β

BALANCE D. 31. DECEMBER 1867.

PASSIVER.		AKTIVER.	
Aktieindskud.....	253 R 0 S 0 β	Udlaan mod Vexel.....	398 R 0 S 0 β
Spareindskud.....	316 - 3 - 0 -	Beholdning.....	209 - 1 - 2 -
Formuekonto.....	37 - 4 - 2 -		
	607 R 1 S 2 β		607 R 1 S 2 β

Heiberg. Glahn. P. Hansen. Lorenzen. Carl M. Poulsen.
H. Rasmussen. S. Smith.

(Omsætningen i Aaret 1867 er optaget i Regnskabet for 1868).
Oversigten er offentliggjort i »Sorø Avis« d. 2. April 1868.

BUD Enevoldsens Løn fastsattes for Aar 1868 til 18 R_g; men fastsættes senere til 2 R_g månedlig fra 1. Juli at regne.

Ved Skrivelse fra Generaldirektoratet for Skattevæsenet af 24. Januar 1868 meddeltes der Kassen Stempelbegunstigelse i Henhold til Lov af 11. Februar 1863, § 3.

I Bestyrelsesmødet d. 26. Februar 1868 oplystes det, at der ved Opløsning af Haandværkerforeningens Laanekasse var modtaget som Gave til Reservefonden 14 R_g 3 S 8 β, og i Marts s. A. besluttedes det »at indkøbe 5 Stkr. Østifternes Kreditforenings Obligationer à 100 R_g, som skal opbevares som Reservefond«.

Jernpengeskab anskaffedes med en Bekostning af 80 R_g.

At man har haft stor Tillid til Professor Rothe fremgaar af, at der d. 18. November 1868 blev meddelt ham Tilladelse til at benytte Sparekassens Jernpengeskab ogsaa til hans private Papirer og Pengesager.

SORØ SPARE- OG LAANEKASSE 1868.

REGNSKABS-OVERSIGT.

INDTÆGT.	R	M	S	UDGIFT.	R	M	S
Rente af Udlaan	304	1	9	Rente af Aktier	45	2	15
— af Obligationer	42	4	„	— af Spareindskud.....	126	2	„
Provision.....	95	4	4	— af Obligationer	21	4	15
Indskud for 130 Aktier.....	65	„	„	Ved Kjøb og Salg af Obligationer .	11	3	7
Kontrabøger.....	23	„	„	Etablerings-Udgifter	206	„	„
Gave ved Ophævelsen af Haand- værkerforeningens Laanekasse ...	14	3	1	Budløn og Kontorhold.....	33	3	„
	545	1	5		444	4	5
Trækkes herfra Udgiften	444	4	5	fremkommer Overskud.....	100	3	„
	100	3	„		545	1	5

BALANCE DEN 31. DECEMBER 1868.

PASSIVA.	R	M	S	AKTIVA.	R	M	S
Aktieindskud.....	1977	4	8	Udlaan.....	8106	1	8
Spareindskud.....	7987	1	5	Obligationer.....	1795	„	„
Overskud fra 1868 (Formue).....	100	3	„	Kassebeholdning.....	164	1	5
	10065	2	13		10065	2	13

Heiberg. Glahn. P. Hansen. Lorenzen. Chr. Poulsen.
H. Rasmussen. S. Smith.

AARET 1869 begynder med en Notits i Forhandlingsprotokollen om Udarbejdelse af Forslag til Forandringer i Lovene til Forelæggelse for Generalforsamlingen d. 30. Januar.

Af Virksomheder, som nu ikke kendes i Sorø og som viser, at Byens Borgere ogsaa den Gang har haft Blik for Forretninger, kan nævnes, at der i Begyndelsen af Aaret fandtes en Papirfabrik i Byen, d. v. s. en Glanspapirfabrik.

Ved Generalforsamlingen den 30. Januar genvalgtes til Bestyrelsen

Adjunkt Lorenzen,

Købmand S. Smith

og Kæmner Hansen

samt til Medlem af Kontrolkomiteen

Amtsfuldmægtig Borges.

Lovforandringer fandt Sted bl. a. til § 7: »Næstefter Dannelsen og Vedligeholdelsen af det nødvendige Reservefond skal Overskudet anvendes til Formind-

skelse af Renten ved Udlaan eller til Forhøjelse af Renten af Indskud eller i vel-dædigt og almennyttigt Øjemed, hvert Aar efter Generalforsamlingens Bestem-melse«.

Udtag af Bestyrelsens
BERETNING OM KASSENS VIRKSOMHED
1867—1868:

Den 31. December 1868 var der 108 Medlemmer med 130 Aktier, af hvilke 49 vare fuldt indbetalte.

Aktionærernes Tilgodehavende, tillagt Rente, udgjorde	1977	<i>R</i>	4	<i>l</i>	8	<i>β</i>
Spareindskud var gjort paa 183 Kontrabøger og an-drog, tillagt Rente og efter passeret Uddrag	7987	<i>R</i>	1	<i>l</i>	5	<i>β</i>
fordelte paa 172 Konti (11 fuldt uddragne).						
Aktionærer og Sparere tilsammen tilgode	9964	<i>R</i>	5	<i>l</i>	13	<i>β</i>
I Aarets Løb er gjort 140 Udlaan =	20016	<i>R</i>	4	<i>l</i>	8	<i>β</i>
men heraf tilbagebetalt	11910	»	3	»	0	»
Altsaa udestaaende	8106	<i>R</i>	1	<i>l</i>	8	<i>β</i>

I Obligationer var anbragt 1795 *R* og Kassens Overskud androg 100 *R* 3 *l*.

I Bestyrelsesmødet d. 3. Marts genvalgte Adjunkt Heiberg til Formand for 1869, og det bestemtes at meddele Kassereren Underretning om, at det fungerende Bestyrelsesmedlem i hvert enkelt Tilfælde har Myndighed til at afgøre, hvorvidt Kassen kan modtage en mindre Indbetaling paa en Vexel end forud bestemt.

Ved Kæmner Hansens Død d. 30. Marts indtraadte Maler Holsteen i Bestyrelsen.

I Bestyrelsesmødet den 9. Juni 1869 blev afgivet Meddelelse om, at Bestyrelsen har laant 700 *R* i kgl. 4% Obligationer af Haandværkerforeningens Sygekasse, ligesom det vedtoges at yde Kassereren en halvaarlig Godtgørelse af 15 *R* til Kontorhold.

Det gik ikke saa let til at faa indskudte Penge ud af Sparekassen som nu om Stunder. Kæmner Finsen ønskede at indsætte 600 *R* af Kæmnerkassens Beholdning, saaledes at han heraf med kort Varsel kunde uddrage mindre Beløb til løbende Udgifter, men Bestyrelsen bestemte, at den kun vilde give 3% i Rente og at den helst saa 8 Dages Varsel til Udbetalinger.

Kassen synes nu at være kommen i god Gang, om end det ikke er store Pengetransaktioner, der foregaa; i 1870 foreligger en Begjæring fra en Mand i Sorø om Laan 1000 *Rg* mod Prioritet i hans Ejendom m. m., men Bestyrelsen »saa sig ikke i Stand til for Øjeblikket at gaa ind paa denne Art Laan«. — De ringe Midler, der haves at arbejde med, udlaanes paa Vexler.

Det vilde blive et stort Værk og vel trættende for Læseren, om der fremdeles blev berettet om de mangfoldige Enkeltheder af Kassens Virken i følgende Aar; der vil derfor i det Efterfølgende kun blive nævnt Ting af mest Interesse og i sammentrængt Skikkelse.

I en gl. Sparekassebog, aabnet her i Kassen i Januar 1872, fandtes indlagt et Aftryk om

»Sparekasseforretning i Sorø«,

saalydende:

Den af os Undertegnede, siden d. 12te Octbr. 1854, iværksatte Sparekasseforretning er indrettet som følger:

1. Vi ere tilstede i undertegnede Professor Rothes Bolig i Sorø den første Mandag i hver Maaned, Formiddag fra Kl. 9 til 12, for at modtage Indskud m. v. til Sparekassen for Ringsted Bye og Omegn.

2. De os da betroede Penge besørger indsatte i Ringsted Sparekasse inden den 11te i samme Maaned.

3. Der modtages Indskud af 1 *Rg* og derover.

4. Naar de Indskydende allerede ere i Besiddelse af Contrabøger ved Ringsted Sparekasse, maae disse Contrabøger afgives til os tilligemed de nye Beløb, som skulle indskydes.

5. Over de Pengebeløb m. v., som overdrages os, føre vi en nøiagtig Bog.

6. For Alt hvad der saaledes overdrages os, udstede vi strax et Modtagelsesbevis.

7. Contrabøger m. v. afhentes Lørdag efter at de ere afgivne, om Formiddagen, hos undertegnede Rothe i Sorø, mod Tilbagegivelse af det derfor udstedte Bevis.

8. Ogsaa Uddrag, Afdrag, Renter o. s. v. ville paa lignende Maade blive besørgede af os ved Sparekassen, naar Begjæring derom gjøres.

9. Til at bestride en Del af Omkostningerne ved Bogføring, Pengeforsendelse o. s. v. bliver at betale:

2 β for hvert Indskud m. v., som ikke overstiger	4 <i>Rg</i>
4 » for hvert fra 4 <i>Rg</i> til ikke over	8 »
8 » — — — 8 » — —	24 »

16 β for hvert fra 24 \mathcal{R} indtil 500 \mathcal{R}
 32 » — — paa 500 » og derover.

Sorø, i Januar 1864.

Aug. Rothe,
 Professor.

P. Hansen,
 Kæmner.

Denne Sparekasseforretning synes at være en Art Filial af Ringsted Sparekasse; nærmere Oplysning om Forretningen eller dens Ophør savnes.

I 1870 laanes 800 \mathcal{R} kongl. Oblig. af Haandværkerforeningens Sygekasse, hvad viser, at Sparekassen stadig har Brug for Penge til Udlaan; derhos meddeles, at Kontorist Levinsen var villig til for et maanedligt Vederlag af 4 \mathcal{R} at besørge de sædvanlige Forretninger baade for Kassereren og Bestyrelsen. I Anledning af Professor Rothes Guldbryllup d. $1^{s}/7$ 70 forandres den ugentlige Kontordag. Vedtoges Concept til Lejekontrakt med Glarmester F. J. Jørgensen om Lejligheden i Huset Nr. — i Rolighed; hvad dette Lejemaal angaar, savnes nærmere Oplysning om. Anskaffelsen af en Lampe blev overdraget til Apotheker Glahn med alle Stemmer mod 1 (Glahn).

Bud Enevoldsen opsiges sin Tjeneste til 1. Februar 1871, men efter Bekjendtgørelse i Sorø Avis og efter indkomne 9 Andragender, deriblandt ogsaa Enevoldsen, vedtoges det paany at overdrage ham Budtjenesten.

I 1871 vælges Bygningskonduktør C. J. Nissen til Medlem af Bestyrelsen i Stedet for Heiberg, og paa Foranledning af Materialist Bülow udtaler Generalforsamlingen sin Tak til den fratrædende Formand — Heiberg — for hans Virksomhed i Sparekassens Tjeneste; til Formand vælges Apotheker H. Glahn og til Næstformand Adjunkt P. Lorenzen. For at skaffe Kassereren yderligere Hjælp ved Forretningerne, der er tiltaget betydeligt, forhøjes Kontorist Levinsens Løn til 8 \mathcal{R} maanedlig mod forøget Arbejde.

I 1872 fik Bestyrelsen Bemyndigelse af Generalforsamlingen til — under visse Forudsætninger — at sikre Kassen et passende Forretningslokale ved Kjøb; saa vidt var man altsaa kommen efter kun ca. 5 Aars Virken. Det vedtoges at ansætte Snedker Aug. Lindboe som Bud (Kaution stilles med 200 \mathcal{R}), i Stedet for Enevoldsen, der alder har opsagt Bestillingen og som nu faar et Gratiale af 5 \mathcal{R} for god Tjeneste.

Kassens Formue 31. December 1872 var 1985 \mathcal{R} 74 β . »Formanden meddelte paa Generalf. i 1873, at Overskudet for de første 5 Aar i Overensstemmelse med Lovens § 7 var henlagt til Reservefondet og kunde ikke deles mellem Aktionærerne. Først næste Generalforsamling vil have at fatte Beslutning om Anvendelsen af det mulig Overskud for indeværende Regnskabsaar — 1873 —; om der

heraf kan tillægges Aktionærerne nogen Andel, vil bero paa Svaret fra Generaldirektoratet for Skattevæsenet i Anledning af en til samme rettet Forespørgsel angaaende Forstaaelsen af Betingelserne, paa hvilke Stempelfrihed er Kassen indrømmet«. Se herom nedenfor.

Sadelmager Trautner aabnede en Diskussion om en mulig Nedsættelse af Rentefoden for Vexellaan, hvorved der vilde opnaas flere Laanebegjæringer, og Pengene behøvede man da ikke at anbringe i Prioriteter; Formanden lovede at tage Sagen under Overvejelse.

Et Vexellaan paa 600 *R.* bevilget, naar der kommer Penge; hvad vilde man sige til saadant nu tildags?

Bud Lindboes Kaution nedsættes til 100 *R.*, og han faar Gratiale 5 *R.* I 1874 besluttedes at leje den Lejlighed, Overlærer Sibbern hidtil har beboet — Akademiets Ejendom »Trykkergaarden«, jfr. foran.

Professor Rothe fratræder efter Ønske som Kasserer April 1874, og Fuldmægtig Levinsen antages i Stedet med aarlig Gage 400 *R.*

Paa Generalforsamlingen i 1874 vedtoges, »at Reservefondet — foruden Aktiekapitalen — søges bragt op til mindst 15 % af den Sum, som nu indestaar og efterhaanden vil komme til at indestaa paa Sparekonto, og at der i den Anledning og saalænge, indtil Reservefonden har naaet en saadan Størrelse, ordentligvis henlægges til den hvert Aars hele Overskud, dog saaledes, at Generalforsamlingen extraordinært kan bestemme en mindre Sum til veldædige eller almennyttige Øjemed, hvis et Flertal af Bestyrelsen maatte stille et bestemt Forslag i denne Retning«. Refererer sig formentlig til Formandens Meddelelse om Overskudet paa Generalf. i 1873.

I 1875 tillades det Kasserer Levinsen indtil videre gratis at benytte Sparekassens Kontor tillige som Kæmnerkontor, og paa hans Forslag vedtoges det fremtidig at udlaane mod Depot af Værdipapirer i Stedet for Vexel, Rente 6 à 6½ %. Udlaan mod Pant i fast Ejendom gives mod Rente som Regel 5 % og Provision 1 %; ikke saa billig endda men vel efter Tidens Pengeforhold, dog nedsættes Renten af Depotlaan allerede i Begyndelsen af næste Aar — 1876 — til 5½ à 6 %.

I 1876 laanes for første Gang 10.500 Kr. i Nationalbanken mod Depot af 15000 Kr. Landmandsbank Hypothekoblig., Rente 5½ % i den første Maaned. Kassererens Løn forhøjes i 1876 med 400 Kr. aarlig og Budets fra 21 til 30 Kr. maanedlig i 1877. Paa Generalf. i 1877 foreslog Prof. Rothe, »at det gjøredes til Gjenstand for Overvejelse, at der kunne gives Aktionærerne en højere Rente end de hidtil udbetalte 4 %«, og Generalf. vedtager bl. A., »at ordentligvis kunne kun Medlemmer faa Laan af Kassen, dog kan Bestyrelsen bevilge Laan af indtil 50 Kroner til andre end Medlemmer«, hvorhos Lovenes § 7 bl. A. ændres derhen, »at efter Fradrag af Bestyrelsesudgifter henlægges hele det ved Regnskabsopgjørelsen

fremkomne rene Overskud til Reservefondet, indtil dette har naaet en saadan Størrelse, at det udgjør 15%, jfr. foran, af Spareindskudene. Efter den Tid kan Bestyrelsen gjøre Forslag til og Generalf. vedtage det Overskydendes Anvendelse«. § 9 lyder saaledes:

»Reservefondet dannes af:

- a. Medlemmernes Indskud — 1 Kr. pr. Aktie —,
- b. Andel i Nettoudbyttet af Forretninger, jfr. foran § 7,
- c. Forbrudte Aktieindskud.

Det tilhører udelukkende Foreningen, (skal følgelig være Fondet), og ethvert udtrædende Medlem giver udtrykkelig Afkald paa Ret til Andel i det«.

I extraord. Bestyrelsesmøde d. 21/7 1877 meddeler Formanden, at han i Henhold til den ham givne mundtlige Bemyndigelse havde paa Kassens Vegne kjøbt den afd. Distriktslæge Bojesens Arvinger tilhørende Ejendom Matr. Nr. 7 paa Byens Realgade; Kjøbesum 23000 Kr. og Overtagelse 1. Novbr. 1877, og senere besluttedes det at stille Ejendommen til offentlig Auktion først i Novbr. M. og at lade den opraabe, dels i forskjellige Parceller, dels under ét med Undtagelse af Baggaarden (med og uden Bygninger); et Bud af Kjøbmand O. C. Poulsen paa 12000 Kr. for en af Parcellerne blev ikke modtaget.

Efter 10 Aars Bestaaende ser Kassens Balance saaledes ud:

BALANCE DEN 31. DECEMBER 1877.

	Kr. Ø.		Kr. Ø.
Vexler	101738	„ Aktiekonto	16946 25
Laan mod haandfaaet Pant.....	2894	„ Sparekonto.....	282939 43
Udlaan mod Pant i faste Ejendomme	100770	„ Uhævede Aktierenter	776 15
Fonds (nominel Værdi 61600 Kr.)...	58842 36	Reservefondskonto	15097 5
Ejendommen	18426 47		
Kassebeholdning	33088 5		
	<hr/>		<hr/>
	315758 88		315758 88

I Bestyrelsesmøde 16. Jan. 1878 fremlagdes en Skrivelse fra Kassens Revisor, Adjunkt Thaarup, hvori henstilles til Bestyrelsen, om den »ikke muligvis burde være forsigtigere med at bevilge Laan, navnlig paa Kjøbstadejendomme«, og i Møde 30. Marts s. A. underskrives Kjøbekontrakt med Kjøbmand O. C. Poulsen, ifølge hvilken en nærmere betegnet Del af den Sparekassen, jfr. foran, tilhørende Ejendom overdrages ham for 19000 Kr.; der blev derhos nedsat et Udvalg, bestaaende af Glahn, Nissen og Schiønmann, til »at gjøre Forslag til en Sparekasse-Bygnings Opførelse og forestaa samme«. Til »de Fattiges Kasse« blev indbetalt 50 Kr. i Anledning af Ejendomshandelen og man vedtager »fremlagte Grundplan til Bygning samt en Facadetegning af Bygnings-Inspektør, Etatsraad Chr. Hansen«.

Senere modtages H. A. Hansens Tilbud 1920 Kr. paa Levering af Tømmer til Bygningen, hvorhos Bohne overdrages Tømmerarbejdet for 968 Kr. og Jørgensen Murerarbejdet for 2965 Kr., Larsen og Friis Smedearbejdet. Fremlægges et Cirk. fra »Sparekasseforeningen af $14\frac{1}{5}$ 78« angaaende Indtrædelse i samme.

I 1879 tilstaaes der Kassereren aarlig 25 Kr. for Tab ved Fejltælling, og i 1880 fritages Budet for at polere Vinduerne til Gaden i Stue-Etagen; Poleringen overdroges Glarmester Wunsch. Et Spørgsmaal, rejst af Prokurator Windfeld Hansen, om Fremlæggelse af en Liste over Aktionærerne inden hvert Aars Generalforsamling blev afgjort derhen, at Generalforsamlingen mod 2 St. vedtog, at en saadan Liste ikke skal fremlægges. Overlærer Lorenzen udtræder af Helbredshensyn af Bestyrelsen og bringes dennes Tak for hans Virksomhed i Sparekassens Tjeneste. 1. Suppleant, Proprietær Hendriksen, Lille Ladegaard, tiltræder Bestyrelsen. Kassererens Gage forhøjes med 200 Kr., og Mandrup Poulsen vælges til Viceformand i S. for Lorenzen.

Mærkeligt nok findes ikke i de af Bestyrelsen førte Protokoller Noget om, at den foran nævnte Bygning er bleven færdig, overtaget og taget i Brug; derimod fremgaar det af Regnskabet for 1879, at Værdien af den med Grund var opgjort til Kr. 26.533,47; herpaa afskrives i 1880 Kr. 533,47 og i følgende Aar op til 1894—95 incl. ialt. . . . — 6.000,00

— 6.533,47

og Værdien er herefter og op til Dato bogført med. Kr. 20.000,00.

Af dette Beløb er aarligt beregnet Rente 4% med 800 Kr., der er til Indtægt paa Rentekonto og til Udgift paa Konto for Driftsudgifter som Husleje af Sparekassen.

Inventariets Værdi 1867 til 31. Decbr. 1877 findes i R. for 1878 opført med 1475 Kr. 93 Øre; herpaa afskrives i 1878: 500 Kr., i 1879: 84 Kr. 40 Øre og i 1880 vedtoges at afskrive 5%; i de senere Aar afskrives aarlig 10%, og Værdien er d. 31. Marts 1917 bogført med 597 Kr. 94 Øre.

I 1881 vedtoges Bestyrelsens Forslag til Vedtægter. Da Sparekasseloven af 28. Maj 1880, der traadte i Kraft d. 1. Januar 1881, fordrede Afslutning af Sparekassens Regnskab hvert Aar d. 31. Marts, medens Regnskabsaaret hidtil havde været Kalenderaar, blev der for Januar Kvartal 1881 aflagt særskilt Regnskab. I s. Aar 1881 besluttedes det at overføre fra Reservefonden til Dannelse af en Delcredere-Konto til Imødegaaelse af mulige Tab paa Fondskonto foreløbig 3000 Kr., hvorhos Kontortiden Mandag Eftmd. 5—7 bortfalder og der i Stedet for holdes Kontortid hver Dag 12—1, i hvilken Time et Bestyrelsesmedlem efter Tur altid vil være tilstede.

I 1882 besluttedes det foreløbig for 1 Aar at imødekomme »Dansk Sparemærkekasse«s Begjæring om at modtage Kassens Sparemærkebøger paa nærmere Betingelser; ophørte 1902—03. I 1883 anbringes 10.000 Kr. i Kbhvns Sparekasse og man vedtager at abonnere paa »Sparekasse-Tidende«. Skiftemidler modtoges mod Rente 1 0/0; Udbetaling med mindst 8 Dages Varsel. Ved Udbetaling af Sparemidler udover 100 Kr. uden Opsigelse fordres en Kjendelse af 50 Øre pr. 100 Kr. I 1885 bevilges gratis Kontrabøger for Indskud, der gjøres for Børn ved »Pedersborg Øre-Sparekasse«.

I Møde ^{22/9} 1886 vedtager Bestyrelsen at foreslaa Generalforsamlingen, at denne for Fremtiden overdrager sin Myndighed til et »Repræsentantskab«, efter fremlagt, nærmere derom formuleret Forslag, og paa Generalforsamlingen d. 1. Oktober s. A. vedtoges Forslaget med 40 St. (ingen St. imod). Repræsentantskabet skulde bestaa af 7 i Sorø Sogn bosiddende Mænd, der siden supplerer sig med 3 fra Landet, og valgtes til Repræsentanter:

Borgmester Muus	med 37 St.
Fabrikant H. C. Lunge	» 31 »
Konditor R. Christensen	» 31 »
Garver N. Trautner	» 29 »
Adjunkt Wørmer	» 26 »
Tømrerm. Jens Bohne	» 26 »
Derefter havde Læge Gjelle-	
rup og Kjøbmand Bonnesen hver	25 »

og ved Lodtrækning valgtes

Kjøbmand Bonnesen.

Repræsentantskabet holdt d. 4. November 1886 konstituerende Møde, hvor Forhandlingerne foreløbigt lededes af Borgmester Muus, som bemærkede, at de valgte 7 Repræsentanter havde suppleret sig med:

Sognefoged og Gaardejer Lars Pedersen af Rude Eskildstrup,
Proprietær Kalkau, Alstedgaard, og
Gaardejer Niels Larsen af Lyng.

Derhos valgtes Borgmester Muus til Formand.

Efter Henstilling fra Bestyrelsen bemyndigedes denne til paa nærmere fastsat Betingelse efterhaanden at opsigte Aktier i et saadant Omfang, som den selv maatte finde tilraadeligt. I Møde ^{22/6} 1887 valgtes Garver Trautner til Næstformand for Repræsentantskabet. Kasserer Levinsen var opfordret af Bestyrelsen til at repræsentere Sparekassen ved et af Grev Holstein, Holsteinborg, indvarslet Sparekasmøde i Fredericia d. 24. Jan. 1887.

Forskellige Rentenedsættelser vedkommende Udlaan foretoges i 1886 og 87 og der vedtoges nærmere Regler for Størrelsen af Indskud paa nye Bøger, bl. A.

maa der paa saadanne ikke modtages Beløb over 1.000 Kr.; disse Regler sættes dog allerede ud af Kraft i Marts 1887, men samtidig sættes Renten for nye Indskud til $3\frac{3}{6}\%$, hvorimod Renten forbliver 4% for Indskud før 1. April 1887; fra $\frac{1}{4}$ 89 nedsættes Renten til $3\frac{3}{5}\%$ for alle indestaaende Sparemidler.

I 1888 anskaffedes Fotografier af de Bygninger, hvori Kassen har havt og har Kontor; Fotografierne ophænges til Prydelse i Bestyrelsens Værelse og dette m. m. repareres. 15.000 Kr. bevilges paa 1. Prioritet i Haandværkerforeningens Skolebygning til Rente 4% . I 1889 tillades det, at Brandforsikring af pantsatte Landejendomme maa udgaa af »Landbygningernes Brandforsikring« og overgaa til »Sjællands Brandforsikring for mindre Landbygninger«, og det vedtoges efter passeret Gjennemgang af Panteobligationerne at fastsætte Renten af Prioritetslaan til 3 Kl., nemlig I Kl. 4% , II Kl. $4\frac{1}{4}\%$ og III Kl. $4\frac{1}{2}\%$. Til Malerm. Holsteens Kiste sendes Krans (Pris 10—20 Kr.) og senere ligel. til Kjøbmand N. C. Hviids Kiste.

Borgmester Muus udtræder Septbr. 1890 af Repræsentantskabet paa Grund af Bortrejse; i hans Sted indvalgte Sagfører Fr. Bronée i Sorø, og Næstformanden, Garver Trautner, overtager foreløbig Ledelsen af dette. I 1891 vælges Borgmester Katstrup til Medlem af Repræsentantskabet i S. for Fabrikant Lunge, der havde udmeldt sig, og vælges samtidig til Formand for dette.

Efter Fortegnelse af $\frac{31}{3}$ 1890, der er Bilag til Balance-Konto 1889—90, Passivposten »Reservefondens«, blev der under dette Fond inddraget:

a. Ufuldstændigt indbetalte Aktier	Kr. 417,03
b. Saldo af opsagte Aktier d. $\frac{31}{3}$ 1890.	» 12,50
og c. Do. Do. Aktie Renter —	» 2,70.

»Aktiekonto« nævnes sidst i Regnskabet for 1887—88, hvor den under Passiver paa Balance-Konto staar anført med 512 Kr. 50 Øre. Bevægelser paa nævnte »Aktiekonto« efter 1887—88 op til 31. Marts 1890 findes paa Reservefondskontoen. Siden sidstn. Dato er ingen Forandring foregaaet med Aktiekontoen og denne saaledes hermed ophørt at existere for Sparekassen; endnu kan nævnes denne Konto vedrørende, at dens Paalydende ses højest bogført med 20635 Kr. 48 Øre d. 31. December 1880. Antallet af Aktier tør ikke nævnes med Bestemthed, men Nr. 924 findes sidst i Aktiebogen.

Efter 20 Aars Virken, nemlig pr. 31. Marts 1887, udgjorde Sparernes Tilgodehavende 809153 Kr., og Reservefondens androg 46544 Kr. Paa Vexler var udlaaent 96.061 Kr.

I 1892 fratræder Bud Lindboe, og Musiker Jens Christensen ansættes i hans Sted fra 1. April. Pension for Lindboe og Hustru henh. 10 og 5 Kr. maanedlig.

I Repræsentantskabsmøde Sept. 1893 bemyndigedes Bestyrelsen til, uanset at et paatænkt Reglement for Kassens Forretningsførelse ikke endnu var udfærdiget, at ansætte et af dens Medlemmer til særlige Hverv og derfor give dette Medlem

Løn, og i Mødet Septbr. 1894 stilles Udstedelsen af det foranomhandlede Reglement i Bero foreløbigt, hvorimod det henstilles til Bestyrelsen at ansætte en lønnet Direktør, der daglig skulde være tilstede i Sparekassen, særlig af Hensyn til Diskontering af Vexler. Ifølge fastsatte Regler for Uddrag af Sparekonto kunde der som Regel hver ottende Dag paa samme Bog hæves 100 Kr. uden Rentetab.

I Septbr. 1893 fratræder Apotheker Glahn efter eget Ønske som Formand i Bestyrelsen og vælges i hans Sted Agent Aaris, der Aaret forud i S. for Overlærer Hoff var valgt til Næstformand; som saadan vælges da Partikulier Christensen. Medhjælp for Bogholderen bevilgedes.

I 1895 vedtoges det at lade Kassens hele Beholdning af 4% Kreditforeningsobligationer konvertere til $3\frac{1}{2}$ %. Fhv. Bud Lindboe var død, og Enken, 78 Aar gl., faar Lov til at beholde Mandens Pension 10 Kr. pr. M. foruden egen Pension 5 Kr. pr. M. Budets Lejlighed udvides med det hidtidige Vaskehus og nyt saadant bygges i Gaarden. Fra April 1895 gives der Kassereren indtil Videre fri Bolig i Kassens Ejend. Foruden ordinær Afskrivning paa Ejend. vedtoges det endvidere at afskrive 1743 Kr. 70 Øre, saaledes at Ejend. opføres i R. med 20.000 Kr., jfr. foran. Formanden anmodes om at repræsentere Bestyrelsen ved et til d. 9. Novbr. 1895 indvarslet Møde af Sparekassebestyrelser.

I 1896 vedtoges det af Spareindskud at udbetale paa Anfordring indtil 500 Kr. uden Rentetab, dog kun saafremt Kassebeholdningen tillader det. Foranlediget af en fra »Sparekasseudvalget« tilsendt Resolution om Rentenedsættelse til $3\frac{1}{2}$ % vedtoges det at svare, at Sparekassen, saaledes som Forholdene for Tiden stillede sig her, ikke fandt sig foranlediget til at gaa med til en saadan Nedsættelse. Efter Bestyrelsens Forslag gaves der denne af Repræsentantskabet Bemyndigelse til fremtidig at svare Skat til Sorø Kommune af det Overskud, Regnskabet aarligt udviser; saadan Skat betales fremdeles. Garverm. Trautner havde til Repræsentantskabet rettet saalydende Forespørgsel: »Skal Renten nedsættes i Lighed med hvad der er sket i Bondestandens Sparekasse«, men det vedtoges ikke for Tiden at rette nogen Henvendelse til Bestyrelsen i den omspurgte Retning.

Efter 30 Aars Virken pr. 31. Marts 1897 indestod paa Sparekonto 1.617.256 Kr. Reservefonden androg 99.647 Kr. foruden 13.442 Kr. paa Konto til Imødegaaelse af Tab paa Kassens Aktiver. Paa Vexler var udlaant 50.404 Kr., altsaa en Nedgang fra 1887 med ca. 46.000 Kr. Aarsagen hertil vel nærmest at regne med Banker i Nabobyer og med Aabning af Banken for Sorø og Omegn d. 2. Januar 1896, idet Nedgangen bl. A. i Aaret 1896—97 andrager 17.000 Kr.

Paa Bogholder Levinsens Sølvbryllupsdag d. 15. Maj 1899 overbringes ham en Gave paa 200 Kr. og d. 14. Juni s. A. vedtoges det »fra 1. Oktbr. 1899 at forhøje Renten for Indlaan til $3\frac{80}{100}$ pro Cent«. Senere s. A. vedtoges det »fra 1. April 1900 at forhøje Renten af Indlaan paa 4 Kr. og derover til 4%«, hvilken Rente-

sats siden da har været og endnu er gjældende. I 1900 tilstaas Assistent Schjærffs Enke en maanedlig Understøttelse af 10 Kr. Lønningen for Medhjælp for Bogholderen forhøjedes til 500 Kr. aarlig og senere i 1901 til 600 Kr. Gaardejer H. P. Jørgensen af Lundsgaard i Lyngø vælges i Septbr. 1900 til Medlem af Bestyrelsen i S. f. Apotheker Glahn, der var afgaaet ved Døden. I 1901 vælges Adjunkt Zoffmann og Slagtermester Soelberg til Medlemmer af Repræsentantskabet i S. f. Borgmester Katstrup, der var afgaaet ved Døden, og Sagfører Fr. Bronée, der var frafl. Byen, og Rektor Hoff vælges til Formand og Fuldmægtig A. Jensen til Næstformand for dette. Revisors Løn forhøjes til 300 Kr. aarlig; Overlærer Thaarup gjenvalgtes som saadan. Skræder H. P. Olsen indvælges i Bestyrelsen i S. f. afdøde Propr. Hendriksen.

Efterat Bogholder, Kancelliraad Levinsen i Maj 1902 var afgaaet ved Døden og hans Enke tillagt en aarlig Pension af 500 Kr., blev Bankbogholder J. Sevel i Sorø antaget i den Afdødes Sted fra 1. Aug. s. A. at regne. Overlærer Zoffmann indvælges i Bestyrelsen i 1904 og Akademilæge Gjellerup i Repræsentantskabet i 1905 i S. f. Rektor Hoff, der ønskede at udtræde og i hvis Sted Birkefuldmægtig A. Jensen vælges til Formand. I Marts 1906 vælges Handels-Bogholder Harreschou til Revisor i S. f. Overlærer Thaarup, der var afgaaet ved Døden, hvorhos vedtoges Bestyrelsens Forslag om at give Vedtægtens § 4 saalydende forandret Affattelse:

»Regnskabsaaret gaar fra 1. April til 31. Marts.

Hele det ved Regnskabsopgørelsen fremkomne rene Overskud henlægges til Reservefonden, som tjener til at dække Kassens mulige Tab. Naar Reservefonden har naaet en efter Fællesmødets Skøn fornøden Størrelse, kan Bestyrelsen aarlig gøre Forslag til og Fællesmødet vedtage delvis Anvendelse af Beløb i veldædige eller almennyttige Øjemed (§ 11)«.

Fællesmødet (Repræsentantskabet og Bestyrelsen) vedtog derefter, at Reservefonden for Tiden har en saadan Størrelse, at et Beløb paa indtil 500 Kr. for Aaret 1906—07 vil kunne anvendes i veldædige eller almennyttige Øjemed; saadan Vedtagelse fortsættes derefter uforandret, indtil det paa Trautners Forslag i Septbr. 1915 vedtoges at forhøje Beløbet til 700 Kr., som atter i 1916 forhøjes til 800 Kr. Apotheker Clausen indvælges i Bestyrelsen.

Efter 40 Aars Virken pr. 31. December 1907 indestod paa Sparekonto 2.347.895 Kr., og Reservefonden androg 142.000 Kr. foruden 9.730 Kr. paa anden Reservefondskonto. Vexler 13.855 Kr.

I 1908 vedtoges Bestyrelsens Forslag om Forandring i Vedtægtens § 6, gaaende ud paa, at der ydes hvert af de sex hidtil ulønnede Bestyrelsesmedlemmer et aarligt Vederlag af 200 Kr. fra 1. April 1908 at regne; dette Vederlag forhøjes i Februar 1917 til 500 Kr. fra 1. April s. A. at regne; Formandens Løn blev

1500 Kr. mod hidtil 1200 Kr. S. A. — 1908 — blev Sparekassens Kontortid udvidet til 2 Timer daglig, hvilket for en Del havde foranlediget fornævnte Forandring af Vedtægtens § 6 og derhos forskellige Lønforhøjelser for Formanden, Bogholderen m. m. De sex Medlemmer af Bestyrelsen skulde nu efter Tur være tilstede ved Expeditionen 1 Time hver Uge fra Kl. 11 til 12, medens Formanden daglig som hidtil tog Time fra 12 til 1 og derhos Time fra 9 til 10 i Terminerne; denne Ordning er opretholdt til Dato. I 1909 indmeldes Sparekassen i de store Sparekassers »staaende Udvalg«.

I 1910 indvælges Tømremester Chr. Hansen i Bestyrelsen i Stedet for Skrædermester H. P. Olsen, der var fraflyttet Byen. Ved Skrivelser fra Skattedepartementet af 19. September 1911 tilstaas der Kassen fra 1. Oktober s. A. at regne og indtil Videre de i § 143 i Lov om Stempelafgift af 13. Maj 1911 ommeldte Begunstigelser med Hensyn til Stempelafgiften, hvorhos det tillades, at Stemplingen af de til Kassen af dens Debitorer udstedte stempelpligtige Gjældsfor skrivninger indtil Videre foretages af Kassens Formand og Næstformand.

I 1911 vælges A. Topp til Formand for Repræsentantskabet i Stedet for Fuldmægtig A. Jensen, der var afgaaet ved Døden, og Overretssagfører J. Bronée vælges i Afdødes Sted. Gaardejer L. Pedersen af R. Eskildstrup fremdeles Næstformand.

I 1912 indvælges Proprietær A. Bruschi i Bestyrelsen i Stedet for Landsperg, der paa Grund af Sygdom havde ønsket at udtræde.

Ved Krigens Udbrud August 1914 vedtoges midlertidig enkelte Ændringer i Opsigelsesfristerne for Uddrag paa Sparekonto, bl. A. og overensstemmende med Lov af 2. s. M. ugentlig Udbetaling af indtil 300 Kr. paa hver Konto; derhos forhøjedes Vexelrenten til 6 og faa Dage senere til 7%. En Del Indlaanere blev nervøse og trak ud, dog højest paa én Dag — 6. August — 15 à 300 Kr. I første Halvdel af August foregik 61 Uddrag à 300 Kr. og 18 Konti toges fuldt ud. Dermed synes Nervøsiteten overstaet, og Alt gik snart efter i gammel Orden.

I Fællesmødet i September 1915 fremsatte N. Trautner Forslag om Udarbejdelse af et Jubilæumsskrift i Anledning af, at Sparekassen i 1917 da vil have bestaaet i 50 Aar, og Bestyrelsen lovede at tage Forslaget under Overvejelse, hvorhos Repræsentantskabet valgte A. Topp og J. Bronée til at foretage Eftersyn af Aktiver m. m. i Kassen; 18. Januar 1916 foretoges saadant Eftersyn, hvorved Intet fandtes at bemærke.

I September 1916 vælges Proprietær Fr. Hilarius Kalkau til Næstformand i Repræsentantskabet i Stedet for L. Pedersen, der ikke ønskede Genvalg. Revisor Harreschou ønsker paa Grund af Sygdom at fratræde Revisorbestillingen fra 1. April 1917, og tildeles fra samme Tid at regne en aarlig Pension af 200 Kr. Telegrafbestyrer Møller vælges som Revisor med Lønning som hidtil 400 Kr. aarlig. Bestyrelsens mangeaarige Formand, kgl. Agent C. Aaris, var den 6. Januar 1917 af-

gaaet ved Døden, i hvis Sted Kjøbmand A. Topp i Fællesmøde 21. Februar vælges til Medlem af Bestyrelsen, der derefter valgte ham til Formand for denne; Kjøbmand Bonnesen fremdeles Næstformand. Birkefuldmægtig Levinsen vælges til Formand i Repræsentantskabet i Stedet for A. Topp, og Kjøbmand A. Hee til Medlem af dette. Agent Aaris' Enke tillægges Pension 300 Kr. aarlig. J. Christensen faar Gave 100 Kr. i Anledning af, at han d. 1. April 1917 havde været Kassens Bud i 25 Aar.

I Fællesmøde i Septbr. 1917 vælges Kjøbmand N. Christensen i Sorø og Proprietær Fr. Kalkau i Lyngø til Medlemmer af Bestyrelsen i Stedet for Apotheker Clausen, der var fraflyttet Byen, og Rentier H. P. Jørgensen, der paa Grund af Svagelighed ønskede at udtræde. I Stedet for Kalkau vælges Gaardejer K. Jørgensen i Suserup til Næstformand i Repræsentantskabet, medens Valg af et nyt Medlem af dette blev udsat til næste Møde.

Til Forberedelse af det foreløbige Arrangement af Festligholdelse af Kassens 50-aarige Bestaaende d. 31. Oktober iaar valgtes Formanden og Næstformanden i Bestyrelsen og Formanden i Repræsentantskabet, D'hr. A. Topp, Bonnesen og Levinsen.

1917 pr. 31. Marts havde Kassen en Balance paa 4.939,212 Kr. 84 Øre, heraf Sparernes Konto 4.684.234 Kr. 79 Øre (Antal Konti 5302), Konto til Imødegaaelse af mulige Tab (nærmest Kurstab) paa Kassens Aktiver 14.978 Kr. 05 Øre og Reservefonden 240.000 Kr.

Aaret 1916—17 havde Gevinst 17.966 Kr. 35 Øre.

Udover Kurstab har der ikke i de nu forløbne 50 Aar været paaført Kassen Tab af nævneværdig Størrelse.

5 - A A R I G S A M M E N T R Æ N G T U D T O G A F

B A L A N C E - K O N T O .

(Under „Andre Aktiver“ er indbefattet Kassebeholdning, Indlaan i Bank og Sparekasse, Kassens Ejendom og Inventar, Renter tilgode ved Regnskabsafslutning m. m., og under „Andre Passiver“: Aktieafdrag m. m., hvorom Notat i Anmærkningsrubrikken).

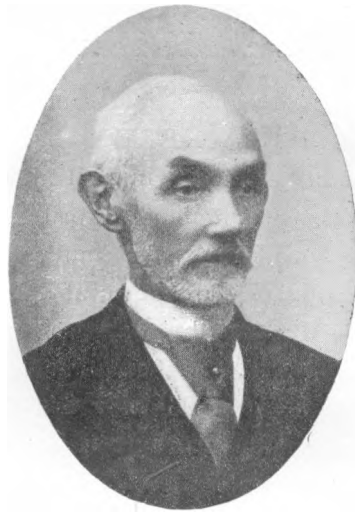
A A R (pr. ³¹ / ₁₂ eller ³¹ / ₃)	Samtlige Aktiver			Samtlige Passiver			Saldo Balance	Anm.
	Udlaan	Obligationer og Aktier	Andre Aktiver	Sparernes Tilgodeh.	Sikrings- fond	Andre Passiver		
1872 — pr. ³¹ / ₁₂ . .	<i>Rk</i> 42.820	<i>Rk</i> 6.312	<i>Rk</i> 1.269	<i>Rk</i> 39.653	<i>Rk</i> 1.986	<i>Rk</i> 8.762	<i>Rk</i> 50.400	Aktieafdrag og uhævede Aktierenter m. m.
1877 — » . .	Kr. 205.402	Kr. 58.842	Kr. 51.515	Kr. 282.939	Kr. 15.097	Kr. 17.722	Kr. 315.759	Do. Do.
1882 — pr. ³¹ / ₃ . .	374.588	182.668	47.873	555.782	31.142	18.205	605.129	Do. Do.
1887 — » . .	621.549	172.843	83.397 ¹⁾	809.153	56.545	12.091	877.789	Do. Do.
1892 — » . .	1.043.798	231.704	37.832	1.230.976	82.358	»	1.313.334	Aktiekonto ophørt.
1897 — » . .	1.463.439	208.231	58.676	1.617.256	113.090	»	1.730.346	
1902 — » . .	1.711.904	170.319	79.364 ²⁾	1.801.946	119.641	40.000	1.961.587	Optaget Laan.
1907 — » . .	2.264.723	169.756	65.147	2.347.896	151.730	»	2.499.626	
1912 — » . .	3.029.592	334.718	67.050	3.212.277	194.024	25.059	3.431.360	Optaget Laan.
1917 — » . .	4.487.488	312.315	139.410 ³⁾	4.684.235	254.978	»	4.939.213	

¹⁾ Heraf Indlaan i Banker og Sparekasser 43.167.

²⁾ Heraf Kassebeholdning 47.606.

³⁾ Heraf Indlaan i Bank 55.000 og Renter tilgode 44.510.

BIOGRAFIER.

C. AARIS.

Kgl. Agent C. AARIS, f. $17/11$ 1836, valgtes til Medlem af Sparekassens Bestyrelse i 1881 og som Formand for Bestyrelsen første Gang i 1893; var Formand til sin Død d. $6/1$ 1917. A. var i en lang Aarrække Købmand i Sorø, Medlem af Ligningskommissionen og af Sorø Byraad og blev udnævnt til Agent i 1892. — Han udviste indenfor Sparekassens Omraade stor Forsigtighed og Spar-sommelighed, holdt stærkt paa sin een Gang fattede Mening om de forskellige Spørgsmaal, der fremkom, og varetog i enhver Henseende Sparekassens Interes-ser lige til en 8 Dages Tid før sin Død. —

J. N. BONNESEN.

Naar Pengeinstituter i Sorø nævnes, er der et Navn, som stadig er i Forgrunden, nemlig Købmand J. N. BONNESEN, og naar Sorø Spare- og Laanekasse holder 50 Aars Jubilæum, er der Grund til at kaste et Tilbageblik paa B.s Virksomhed i Sparekassen. B. er født den 8. April 1846 og kom som ung Mand til Købmand H. A. Hansen i Sorø, hos hvem han var Bogholder, indtil han selv overtog en Del af dennes, paa det Tidspunkt en af de største Provins-Forretninger, navnlig i Korn og Trælast. — B. kom hurtigt paa en fortrolig Fod med Landmændene og Borgerskabet og tog paa forskellig Maade Del i Arbejdet for at bringe Land og By i Samarbejde. I Novbr. 1886 blev den Sparekassens Generalforsamling i Vedtægten tillagte Myndighed overdraget til et Repræsentantskab, bestaaende af 7 i Sorø Sogn bosiddende Mænd, der bl. a. skulde kontrollere Sparekassens Bestyrelse, og B. indvalgte til Medlem af Repræsentantskabet, hvilket Hverv han udtørte saa tilfredsstillende, at han allerede i Aaret 1889 valgtes til Medlem af Sparekassens Bestyrelse. — I Aaret 1901 blev B. Næstformand i Bestyrelsen og er det den Dag i Dag.

Han har i denne lange Aarrække ubetinget vundet almindelig Paaskønnelse og Tillid hos Sparekassens Interessenter og hos alle, der havde Ærinde i Sparekassen. At ogsaa Sorø Borgerskab har draget Nytte af B.s Indsigt fremgaar af, at han i en Del Aar har været Medlem af Ligningskommissionen og af Byraadet, af Bestyrelsen for Sorø Børneasyl, som B. særlig har taget sig af og ydet rigelig Støtte, af Bestyrelsen for Pigeskolen, af Bestyrelsen for Sygeplejeforeningen og af Bestyrelsen for Menighedshjemmet, som B. ligeledes har betænkt med rigelige Gaver, samt været Overligningskommissær siden 1911.

Den nuværende Formand for Sparekassens Bestyrelse, fhv. Købmand i Sorø AXEL TOPP, er en Mand i sine bedste Aar, født $29/5$ 1863; blev i Aaret 1906 indvalgt i Repræsentantskabet og i 1911 dettes Formand, indtil han i indeværende Aars Februar Maaned ved Agent Aaris' Død indvalgtes i Bestyrelsen og blev straks derefter dennes Formand.

Topp har været Byraadsmedlem i en Del Aar og Medlem af Ligningskommissionen, hvilket Hverv han endnu har og bestrider til almindelig Tilfredshed.

T. er en arbejdssom og dygtig Mand, og det lader til, at han vil blive meget benyttet til offentlige Hverv, det bedste Bevis for, at man i Sorø anerkender hans Egenskaber; han beklæder for Tiden Hvervet som kommunal Revisor, Formand for Huslejenævnet, Medlem af den lokale Prisreguleringskommission og er i Bestyrelsen for forskellige Foreninger etc.

AXEL TOPP.

CARL SUNDT LEVINSEN, f. $22/8$ 1842, kom som ungt Menneske som Kontorist paa Sorø Amtskontor, blev 1870 Assistent i Sparekassen og 1874 ansat som Kasserer sammesteds, fungerede som saadan og Bogholder indtil sin Død i 1902. L. blev Kæmner i Sorø i 1875 og Skolefondskasserer 1897, hvilke Stillinger han ligeledes beklædte til sin Død. — Han var i en Aarrække Amtsrevisor, Stempelpapirforhandler, Branddirektør for Sorø og Revisor i Sparekassen for Bregentved og Omegn.

L. var en flittig, dygtig og særlig regnskabskyndig Mand, der udførte de ham paahvilende Pligter til almindelig Tilfredshed. I 1892 blev han udnævnt til Kancelliraad. —

C. S. LEVINSEN.

JOHANNES SEVEL.

Det Billede, der staar ved disse Linier, er det unødvendigt for den i Sorø nu levende Slægt nærmere at identificere, alle kender Sparekassebogholder JOHANNES SEVEL. —

Født $27/9$ 1862, — Lærersøn fra Broby —, kom som 14-aarig paa Sorø Amtskontor, hvor han havde Plads som Kontorist og Fuldmægtig lige til Nytaar 1901, var ved Siden af denne Virksomhed en Del Aar Assistent i Sparekassen og fra 1896 Bogholder i Sorø Bank, hvorfra han atter i 1902 ved Kancelliraad Levinsens Død kom tilbage til Sparekassen som dennes Bogholder og Kasserer, hvilken Stilling han endnu beklæder. —

Blandt de Hverv og Bestillinger, der i den lange Aarrække, S. har virket i Sorø, har været ham overdraget, kan foruden de allerede anførte nævnes: Medlem af Sorø Købstads Ligningskommission i 4 Aar, Revisor for Købstadens kommunale Regnskaber i 8 Aar, Revisor af Sorø Amts Skolefonds Regnskab i en Række Aar, indtil S. i 1902 beskikkedes til Kasserer for Sorø Amts Skolefond, hvilken Stilling han beklædte til 1915, endvidere fra 1902 Stempelpapirforhandler, fra 1889 Agent for Forsikringselskabet »Danmark«, Næstformand i Bestyrelsen for Alderdomsforsørgelsesforeningen for Sorø By og Landsogn fra 1902, Formand i Bestyrelsen for Begravelseskassen indtil Kassens Ophævelse i 1913, hvorefter dens Kapitaler c. 15.000 Kr. dels anvendtes til Fordel for de tilbageværende 38 Medlemmer, dels til Legater og velgørende Øjemed.

Alle de nævnte Hverv og Bestillinger har S. udført med Dygtighed, Flid og megen Interesse. Han er gennem Aarene kommen i Berøring med en Mængde af Byens og Egnens Beboere, og hans elskværdige og tjenstvillige Optræden har altid vundet almindelig Paaskønnelse. S. er rent personlig en yderst populær og overordentlig afholdt Mand, og hans sympatiske Optræden har skaffet ham en stor Vennekreds.

OMEND der foran er nævnt forskellige Mænd, der har havt og endnu har Sæde i Kassens Bestyrelse, Repræsentantskab m. m., har man dog ment det rettest her at have en Fortegnelse over dem Alle.

BESTYRELSÉN:

1867. Adjunkt Heiberg — Formand —,
Professor Rothe — Kasserer — jfr. Side 10.
Adjunkt Lorenzen,
Kjøbmand S. Smith,
Kæmner P. Hansen,
Apotheker H. Glahn — Formand fra 1871 —,
Smedemester Rasmussen,
1870. Snedkermester Mandrup Poulsen,
Malermester Holsteen,
1871. Bygningskonduktør Nissen,
1876. Kjøbmand Schiønmann,
1881. Proprietær Hendriksen, Lille Ladegaard,
Adjunkt Hoff,
Kjøbmand C. Aaris — Formand fra 1893 —,
- 1887 — N. C. Hviid,
Alle afgaaet ved Døden,
1889. Konditor R. Christensen,
Kjøbmand Bonnesen,
1890. Økonom Landsperg,
1896. Adjunkt Wørmer, død,
1898. Overlærer Michelsen, død,
1899. Kjøbmand Jul. Olsen,

1900. Gaardejer H. P. Jørgensen, Lynge,
 1901. Skrædermester H. P. Olsen,
 1904. Overlærer O. Zoffmann,
 1906. Apotheker Clausen,
 1910. Tømremester Chr. Hansen,
 1912. Proprietær A. Bruschi, Krebshuset,
 Febr. 1917. Kjøbmand A. Topp, Formand,
 Septbr. 1917. — Niels Christensen,
 Proprietær Fr. Hilarius Kalkau, Lynge.

Bestyrelsen bestaar f. T. af følgende Mænd :

- Kjøbmand A. Topp, Formand,
 — J. N. Bonnesen, Næstformand,
 Overlærer O. Zoffmann, R. af D.,
 Tømremester Chr. Hansen,
 Proprietær A. Bruschi, Lynge,
 — Fr. Hilarius Kalkau, Lynge, og
 Kjøbmand Niels Christensen.

REPRÆSENTANTSKABET — selvsuppl. —.

1886. Borgmester Muus, Formand, død,
 Fabrikant H. C. Lunge,
 Konditor R. Christensen,
 Garveriejer N. Trautner,
 Adjunkt Wørmer, død,
 Tømremester Jens Boline, død,
 Kjøbmand Bonnesen,
 Sognefoged L. Pedersen, Rude E.,
 Proprietær Kalkau sen., Alstedgaard, død,
 Gaardejer Niels Larsen, Lyngel, død,
 1889. Proprietær W. Poulsen, Stenlille, død,
 Kjøbmand W. Erslev, død,
 1890. Sagfører Fr. Bronée,
 1891. Borgmester Katstrup, Formand, død,
 1894. Birkefuldmægtig A. Jensen, Formand efter Hoff, død,
 1896. Rektor Hoff, Formand, død,

1901. Adjunkt Zoffmann,
Slagtermester Chr. Soelberg,
1903. Kjøbmand H. C. Hviid, død,
1904. Adjunkt Wiese, død,
1905. Akademilæge Gjellerup,
1906. Sognefoged Jørgen Jensen, Kongsted, (udtraadt 1915 — Sygd.),
Kjøbmand A. Topp, Formand fra 1911 efter A. Jensen,
1911. Overretssagfører J. Bronée,
Proprietær Fr. Hilarius Kalkau jun., Alstedgaard,
Gaardejer P. Chr. Jensen, Stenmagle,
1912. Gaardejer K. Jørgensen, Suserup,
1914. Birkefuldmægtig Levinsen, Formand i 1917 efter Topp,
1915. Proprietær C. E. Kruhøffer af Verupgaard,
1917. Kjøbmand A. Hee.

Repræsentantskabet består f. T. af følgende Mænd:

Birkefuldmægtig N. Levinsen, Formand,
Gaardejer K. Jørgensen, Suserup, Næstformand,
Garvermester N. Trautner, R. af D.,
Fhv. Sognefoged Lars Pedersen, Dbmd., Rude E.,
Slagtermester Chr. Soelberg,
Overretssagfører J. Bronée,
Gaardejer P. Chr. Jensen, Stenmagle,
Proprietær C. E. Kruhøffer, Vedde, og
Kjøbmand A. Hee.

(I Septbr. 1917 blev Valg af et nyt Medlem udsat til næste Møde).

KASSERER OG BOGHOLDER:

1867. Professor Rothe, jfr. Side 10, død,
 1874. Fuldmægtig Levinsen, efterat han siden 1870 havde været Kassereren og Bestyrelsen behjælpelig, død,
 1902. Bogholder J. Sevel; tidligere i en Del Aar Assistent.

KONTROLKOMITÉ OG REVISOR:

Som nævnt Side 10 valgtes ved Kassens Stiftelse 1867 til Medlemmer af Kontrolkomiteen, der bl. A. havde det Hverv at revidere Kassens Regnskaber,:

Amtsfuldmægtig Borges og
 Sadelmager Trautner,

Begge forlængst afgaaet ved Døden.

1874. Adjunkt Thaarup i S. for Trautner.
 1881. »Regnskabet, som var revideret af Kontrolkomiteen, fremlagdes og godkendes«, og ved »Valg af Revisor« vælges Adjunkt Thaarup — død —. Kontrolkom. ophørte ved Sparekasseloven af 1880, og Amtsfm. Borges vedblev indtil da at være Medlem af Komiteen.
 1906. Handelsbogholder Harreschou, død,
 1917. Telegrafbestyrer K. Møller.

ASSISTENT:

Som saadan har Forskjellige været ansat, bl. A., jfr. foran, Levinsen, Sevel og Schjærff; f. Tiden Karen Sevel.

BUD.

1867. Værtshusholder Enevoldsen, død,
 1872. Snedker A. Lindboe, død,
 1892. Musiker J. Christensen.

Sorø
Spare- og Laanekasse

1867 - 31. Oktober - 1917.

Mel.: Lille Pige gik i By.

Idag det er en egen Sag
Med de mange Gæster;
Thi der holdes Fødselsdag,
Og derfor vi fester.
Hvem er Jubilaren stolt,
Er den Herre her, nej holdt,
Han er ej i Massen,
Det er Sparekassen.

Kassen er nu femti Aar;
Saa længe er det siden,
Den kom frem i ringe Kaar,
Nu er den med Tiden.
Laan kan faas til smaa Procent,
Her paa Egnen er det kendt,
Benyttes af en Masse
I Sorø Sparekasse.

Naar der sættes Penge ind,
Trækker de god Rente.
Hæves efter eget Sind,
500 kan man hente;
Skal der mere hæves, saa
Lidt af Renten maa der gaa,
Det bliver ej en Masse
Penge for vor Kasse.

En ad Gangen komme maa,
Naar den Klokke lyder,
Hurtig skal i Dag det gaa,
Næste frem den byder.
Snakke gaar sletikke an,
Tiden man ej spille kan,
For der er en Masse
I vor Sparekasse.

Onsdag sigtes Laan og Pant,
Prioritet og Sager.
Hvem er kendt ud af den Kant,
Papirer med sig tager;
Her der undersøges maa,
Om det store Laan kan gaa,
For det var en Masse
Penge for den Kasse.

Hvis et Tab den lide maa,
Hvem er saa Garanter?
Styrelsen maa for det staa
Og Repræsentanter,
Alle derfor passer paa,
Det kan fuldt med Orden gaa,
Med den store Masse
Laan i vores Kasse.

Vi for Jubilaren vil
Ønske, den en Tid lang
Maa virke godt, og saa dertil
Støt og rolig Fremgang.
Hædersnavnet det maa staa,
Fra Alles Læber lyde maa:
Soliditet i Masse
Er Sorø Sparekasse!

